

i ostatních zřízců ústavu (§ 13 j. i stanov). Z této organizace žalované nemocnice se podává, že nemocnice sama vůči nemocnému přejímá určitá plnění (léčení, ošetřování atd.), která ovšem nemůže plnit sama, nýbrž osobami k tomu povolanými stanovami (zákonnými zástupci) a dále osobami těmito ustanovenými. Plní tedy nemocnice převzatý závazek těmito osobami. Tomu nasvědčuje i znění stanov, které při stanovení příjmu zahrnují lékaře, správní úředníky, jakož i ostatní zřízence. Žalovaná MUDr. P-ová byla druhým žalovaným ustanovena externí lékařkou, což znamená podle stanov pomocníci plnění úkolů převzatých nemocnicí. Není rozhodné, že příslušné usnesení vrchní správy žalované nemocnice bylo schváleno zemským úřadem v P., neboť tím nebylo změněno nic na postavení první žalované jako lékařky žalované nemocnice, která svou vrchní správou ji ustanovila jako externí lékařku, které podléhala a která jí také platila. Při tom ustanovení § 11 j) stanov ani není uvedeno v § 14 mezi oněmi usneseními a opatřeními vrchní správy nemocniční, k nimž bylo potřeba schválení zemského výboru, nyní zemského úřadu. Odvolací soud považuje MUDr. P. za náhradníka, kterého nemocniční fond dal za sebe, aby se osvobodil od ručení za výsledek díla. Tento názor nelze schváliti. O takového náhradníka (substituta) by šlo tehdy, kdyby nemocnice sama neprováděla dílo, k němuž se zavázala, kdyby měla opatřiti dílo u jiné osoby, která by převzala provedení díla a při tom samostatně jednala. O tento poměr nemocnice k žalobci však nešlo, nemocnice sama převzala závazek k plnění vůči němu a byla povinna jemu řádně plnit. Použila-li pak při plnění tom pomocníků, kteří jí podléhali, ručí za jejich zavinění jako za své vlastní (§ 1313 a) obč. zák.). Žalobce ovšem v žalobě přímo mluvil o ručení nemocnice podle § 1315 obč. zák., o nezdatnosti první žalované, ale uvedl také, že nemocnice ručí jako zaměstnavatelka první žalované za její zavinění. To si odporuje, neboť § 1315 obč. zák. jedná o ručení toho, kdo použije k obstarávání svých záležitostí osoby nezdatné, za škodu způsobenou třetí osobě, což vylučuje smluvní poměr vůči poškozenému, o kterém jedná § 1313 a) obč. zák. Ale žalobce přednesl i skutkové okolnosti pro toto ručení. Jestliže tedy stíhá první žalovanou vina na škodě způsobené žalobci při plnění konaném podle smlouvy ujednané jím s druhou žalovanou, jestliže tato použila první žalované jako nemocnice při plnění, ručí i druhá žalovaná za její zavinění podle § 1313 a) obč. zák.

Čís. 15142.

K § 874 obč. zák.

Nárok na náhradu škody podle § 874 obč. zák. přísluší poškozenému i proti osobě jsoucí mimo smluvní poměr, došlo-li k sjednání smlouvy pro její listivé jednání anebo na její nátlak.

(Rozh. ze dne 23. dubna 1936, Rv I 1946/35.)

Podle přednesu žalobce líčil mu žalovaný Š. v květnu 1932 výhody vstupu do společnosti »L.«, vyzval jej k prohlídce závodu, při které se pak žalobce ptal na bilanci, načež žalovaný K. mu řekl, že dělali inventuru k 30. dubnu 1932 a předložili mu bilanci, v níž byl vykázán zisk asi 187.000 Kč. Na otázku žalobcovu, je-li bilance ta správná, odvětili oba žalovaní kladně. Žalobce podle toho soudil, že se závodu dobře vede, že jest tu pouze nedostatek kapitálu a proto se rozhodl vstoupiti do společnosti s vkladem 100.000 Kč a poněvadž žalovaný Š. na to spěchal, byla smlouva již druhého dne u notáře sepsána, aniž by žalobce byl prohlédl obchodní knihy »L.«, spoléhaje na ujištění žalovaných o správnosti předložené inventury z 30. dubna 1932. Avšak již v dubnu 1932 se snižovala tržba a příjem peněz v podniku »L.«, takže nebylo ani na nákupy, takže již v této době říkal žalovaný Š., že budou nuceni ohlásiti vyrovnání, k čemuž však nedošlo následkem vstupu žalobce do společnosti s vkladem 100.000 Kč. Tím nastalo přechodné zlepšení závodu, ale v létě 1932 se obchod zhoršil, a v srpnu 1932 opakoval žalovaný Š. nutnost ohlásiti vyrovnací řízení. To se stalo podáním datovaným dne 14. listopadu 1932. »L.« nabízela 45% vyrovnací kvotu, udala v seznamu jmění jako cenu pozemku s tovární budovou a strojním zařízením 350.000 Kč a nabídla vyjevovací přísahu o správnosti údajů o stavu jmění a dluhů. Vyrovnání to nebylo věřiteli přijato a byl na jmění »L.« uvalen konkurs doposud neskončený. Žalobce tvrdě, že jeho podíl jest pro konkurs úplně ztracen a že mu tuto škodu způsobili žalovaní úmyslným a zaviněným předstíráním nepravdivých skutečností, žádá, by byli uznáni povinnými nahraditi mu škodu ve výši ztraceného společenského podílu. P r v ý s o u d žalobu zamítl. O d v o l a c í s o u d uznal podle žaloby.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Podle skutkového zjištění odvolacího soudu byla společnost »L.« již v době, kdy žalobce jednal se žalovaným o vstupu do ní, předlužena, což bylo žalovaným také známo; aby toto předužení zdánlivě vyrovnali a vykázali aktivní saldo, nadhodnotili žalovaní pozemky patřící společnosti na cenu, kterou ve skutečnosti neměly, a předložili žalobci bez bližšího vysvětlení soupis jmění společnosti z 30. dubna 1932, který byl pořízen na rozkaz obou žalovaných a v němž byly pozemky s tovární budovou oceněny na 592.062 Kč, to vše proto, by žalobce ujistili o prosperitě podniku a přiměli ho ke vstupu do společnosti s vkladem. Ve zjištěném jednání žalovaných spatřoval odvolací soud právem lest, jak ji mají na mysli ustanovení §§ 870, 874 a 875 obč. zák., neboť lstí ve smyslu těchto ustanovení jest každá vědomá nepravda, kterou někdo předkládá jinému, neznajícímu pravý stav věci, hledě ho takto oklamati; jestliže tento druhý oné nepravdě uvěří a jen následkem této své víry uzavře smlouvu, byl ke smlouvě pohnut lstí (srov. rozh. čís. 1511 Sb. n. s.). Odvolací soud posuzoval žalobní nárok správně s hlediska § 874

obč. zák., uznáv, že žalovaní, dosáhnuvše uzavření smlouvy lstí, jsou podle tohoto ustanovení povinni dáti žalobci za škodlivé následky svého jednání zadostiučinění, to jest nahraditi mu škodu, kterou utrpěl jejich zaviněním tím, že pozbyl svého vkladu vloženého do společnosti »L.«. Není správný názor dovolání, že právě tak jako nárok podle § 870 obč. zák., může i nárok podle § 874 obč. zák. směřovati vždy jen proti druhé smluvní straně, takže by žalobce mohl svůj nárok, pokud by jej opíral o § 874 obč. zák., uplatňovati jen proti společnosti »L.« jako druhé straně. § 874 obč. zák. stanoví zcela všeobecně a bez obmezení na smluvní strany, že v každém případě musí ten, kdo dosáhl smlouvy lstí nebo nespravedlivou bází, dáti zadostiučinění za škodlivé následky. Podle tohoto všeobecného doslovu zmíněného ustanovení lze vztahovati ručení také na osoby, které jsou sice mimo smluvní poměr, dosáhly však uzavření smlouvy lstí nebo nespravedlivou bází. Podle toho odpovídají tudíž žalovaní osobně za škodu, kterou způsobili žalobci tím, že ho vědomě nesprávnými údaji uvedli v omyl.

Čís. 15143.

Osmihodinová pracovní doba.

Ustanovení zákona o osmihodinové době pracovní nevztahují se na zřízení obecní policie požární a zdravotní.

Pro obecní zřízení policie požární, místní a zdravotní nebyly vydány obecně platné předpisy, upravující jejich denní pracovní dobu.

(Rozh. ze dne 23. dubna 1936, Rv I 2625/35.)

Žalobce, městský hasič, se domáhá na žalované obci zaplacení odměny za práce přes čas, které prý vykonal v době od 1. prosince 1932 do konce března 1934. Nárok na tuto odměnu opírá jednak o to, že se naň vztahuje zákon čís. 91/18 Sb. z. a n. o osmihodinové době pracovní, jednak též o to, že mu osmihodinová pracovní doba byla zaručena ustanovením § 13 služebního a pensijního řádu pro zřízení žalované obce, tedy smluvně, a že žalovaná obec nebyla oprávněna prodloužiti tuto pracovní dobu jednostranně na 12 hodin denně. P r v ý s o u d uznal žalobní nárok důvodem po právu, o d v o l a c í s o u d vyslovil, že žalobní nárok není důvodem po právu.

N e j v ý š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Odvolací soud vyslovil především právní názor, že žalobní nárok nelze vyvozovati ze zákona čís. 91/18 Sb. z. a n., protože žalobcova služební činnost u žalované obce byla veřejnoprávního rázu a protože ustanovení zákona o osmihodinové době pracovní se nevztahují na obecní zaměstnance vykonávající funkce veřejnoprávní. Rozhodnutí čís.